

El temps que corre

La ceba de Grass

Joan F. Mira

La ceba famosa que pela sense descans el senyor Günter Grass deu ser molt més grossa i letal que la meua, que és innòcua i modesta. Günter Grass diu, com a excusa: "Em vaig deixar seduir. L'organització juvenil dels nazis va tenir un atractiu immens i un poder de seducció impressionant. i ens vam deixar seduir sense fer preguntes." Més plàcidament, en temps de pau i no de guerra, en el país de Franco i no de Hitler, qualsevol adolescent sense defenses es podia deixar seduir igualment. Sobretot si tenia dotze o tretze anys, i no disset com Grass. Per exemple, el personatge de la novel·la que ara escric, que recorda els seus anys de col·legi a València:

"En aquell pati amb un claustre rectangular de pilars sòlids i arcs de mig punt formaven en files a l'eixida de missa i rectificaven les línies posant el braç dret sobre el muscle del company de davant i les bates de col·legial de ratlles blaves, els *baberos*, s'alçaven ridículament fins que ells abaixaven els braços i es quedaven tots fermes mentre hissaven les banderes als tres pals que hi havia sota el gran rellotge de busques de fletxa que tocava els quarts, les mitges hores i les hores implacable i solemne, la punta aguda de la fletxa amb forma de cor definia la mesura del temps escolar massa lent, i durant uns minuts també molt lents escoltaven immòbils els tres himnes que devien eixir d'una gramola amagada, imaginava ell, de vegades saltava l'agulla del disc tan gastat, se sentien grinyols estridents i calia tornar a començar, els tres himnes patriòtics eren l'himne carlista Por Dios, por la Patria y el Rey/ lucharon nuestros padres mentre pujava la bandera blanca amb la creu roja aspada, Por Dios por la Patria y el Rey/ lucharemos nosotros también, mai ningú no els va dir per quin rei, després el Cara al Sol con la camisa nueva/ que tú bordaste en rojo ayer mentre pujava la bandera de Falange roja i blava, Me hallara la muerte si me llega/y no te vuelvo a ver, tampoc no era clar a qui era que no veuria més si es moria, i l'últim l'Himno Nacional Viva España alzad los brazos hijos del pueblo español/que vuelve a resurgir/Gloria a la patria que supo seguir sobre el azul del mar el caminar del sol, de quina manera la pàtria seguia l'itinerari del sol era un altre misteri...; i tres dies la setmana després de la missa es quedaven amb pantaló curt i camiseteta i practicaven la taula de gimnàstica sueca alçant i abaixant els braços i fent flexions de cames al ritme d'una altra cançó que havien de cantar sincopada i marcant els accents Con el alma en pié/ por tí Es-pañá y por Diós, / pretendé-mos sér/ valór, fuer-zá y canción, pobres animetes nostres, va pensar recordant-se en aquell pati, vestides de blanc i practicant exercicis infantilment virils; i allà, al costat de l'escala, hi havia el local obligatori del Frente de Juventudes i ell entre els onze i els tretze anys hi acudia també de tant en tant, mig per força mig per curiositat, a pesar dels recels del seu avi, hi havia ben poques altres distraccions a l'abast i cap

altra possibilitat de passar un parell de setmanes d'estiu a la muntanya si no era en un campament de Falange, i recordà amb una sensació una mica tèrbola la calidesa masculina i aspra de la companyonia adolescent, dels uniformes i les formacions i les marxés cantant Montañas nevadas/banderas al viento, de l'olor de suor jove, de cinturons de couro i de botes il·lustrades amb greix de cavall, una cosa confusa i profunda que explica potser, va pensar, l'atracció que durant tants anys han irradiat els feixismes juvenils sobre milions d'adolescents fascinats per aquells himnes, pels uniformes, les corretges militars i virils, les desfilades cantant cançons vibrants, aquell feixisme també oferia una estètica intensa i emocions elementals compartides que ara ningú no sabria on trobar, ignorar-ho és estúpid, i això també és història nostra, ben contemporània."

Si vostès, a pesar de la falta de punts i l'excés de comes, han llegit la tirada sencera, potser comprendran una mica millor el senyor Grass amb la ceba, i alguns altres petits senyors Grass que poblen mig Europa. I poca broma amb el tema, que és seriós.

"I recordà amb una sensació una mica tèrbola la calidesa masculina i aspra de la companyonia adolescent, dels uniformes i les formacions i les marxés cantant Montañas nevadas/banderas al viento, de l'olor de suor jove, de cinturons de couro i de botes il·lustrades amb greix de cavall, una cosa confusa i profunda que explica potser, va pensar, l'atracció que durant tants anys han irradiat els feixismes juvenils sobre milions d'adolescents fascinats"